

Πνευματικὴ Οἰκοδομὴ

■ Πρὸς ὑπάντησιν τοῦ νηπιάζοντος Δεσπότης τῆς Κτίσεως (α')

Ὅλα τὰ Κτίσματα δοξολογοῦν τὸν ἐκκλησιασμὸ τοῦ ἀγκαλοφορούμενου Θείου Βρέφους

«*Ἐκάλυψεν Οὐρανοῦς, ἡ Ἄρετή Σου Χριστέ
τῆς Κιβωτοῦ γὰρ προελθὼν, τοῦ ἀγιάσματός Σου,
τῆς ἀφθόρου Μητρός,
ἐν τῷ Ναῶ τῆς Δόξης Σου, ὠφθης ὡς βρέφος ἀγκαλοφορούμενος·
καὶ ἐπληρώθη τὰ πάντα, τῆς Σῆς αἰνέσεως».*

Ἦ Χριστέ καὶ Σωτήρα μας, τὰ Μεγαλεῖα τῆς Ἄρετῆς Σου, τὰ Μυστήρια τῆς Ἐνανθρωπήσεώς Σου, **ἐ**κάλυψαν καὶ ἐσκέπασαν ἀκόμη καὶ τὸ ὕψος τῶν Οὐρανίων Ἀγγέλων· **δι**ότι, Ἐσὺ ἀφοῦ ἐγεννήθης ἀπὸ τὴν Ἄφθορον Μητέρα σου, τὴν Κιβωτὸν Αὐτὴν τοῦ Ἀγιάσματός Σου –τῆς θεωθείσης Ἀνθρωπίνης Φύσεώς Σου, **ἐ**φάνης στὸν ἔνδοξο Ναόν Σου ὡς **β**ρέφος φερόμενο στὴν ἀγκάλῃ τοῦ Πρεσβύτου Συμεῶν· **γ**ι' αὐτὸ ὅλα τὰ κτίσματα πλήρη εὐγνωμοσύνης καὶ ὁμοφώνως Σὲ ὕμνησαν καὶ ἐδοξολόγησαν.

Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου,
Ἑρμηνεία εἰς τὸν Εἰρμόν τῆς Ῥδῆς Δ'
τοῦ Κανόνος τῆς Ὑπαπαντῆς,
Ποιήματος Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Μελωδοῦ

Βλέπων ὁ Ἱερὸς Κοσμᾶς μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς τὸν Δημιουργὸν τοῦ Παντός νὰ κρατῆται ὡς βρέφος ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς Πανάγνου Μητρός Του, καὶ στοχασθεῖς τὸ ἄπειρον τῆς θείας Αὐτοῦ

Συγκαταβάσεως, ἐδανείσθη τὰς ἰδίας ἐκεῖνας λέξεις τοῦ Προφήτου Ἀββακούμ, τοῦ ὁποίου ποίημα εἶναι ἡ τετάρτη αὕτη Ὠδή, τὰς λεγουσας: «Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ Αὐτοῦ, καὶ αἰνέσεως Αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ» (Αββ. γ' 3). Ὁθεν λέγει: ἀληθῶς, ὦ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἀληθῶς ἐκάλυψεν ἡ **Ἀρετὴ** Σου τοὺς Οὐρανοὺς.

■ **Ἀρετὴν** δὲ ὀνομάζει ἐδῶ τὴν τοῦ Θεοῦ Λόγου Συγκατάβασιν καὶ μέχρι τῆς Ἐνανθρωπήσεως Αὐτοῦ Κένωσιν· αὕτη γὰρ εἶναι τόσον ὑψηλὴ καὶ μεγάλη, ὥστε μὲ τὸ μεγαλεῖον Αὐτῆς ἐσκέπασε καὶ αὐτὸ τὸ ὕψος τῶν Οὐρανῶν, δηλαδὴ τῶν οὐρανίων Ἀγγέλων· ἐπειδὴ ἔφριξαν ἀληθῶς καὶ αὐταὶ αἱ τῶν Ἀγγέλων Δυνάμεις τοῦ Μυστηρίου τοῦ μέγεθος.

■ Ὁ δὲ Ἱερὸς Θεοφύλακτος τὸ ρητὸν τοῦτο ἐρμηνεύων, λέγει:

● καὶ ἂν ἐγένεν ἄνθρωπος ὁ Μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ κατὰ τοῦτο ἐφάνη ὅτι εἶναι ἡλαττωμένος καὶ κατώτερος τῶν Ἀγγέλων, ἀλλ' ὅμως ἡ Ἀρετὴ Αὐτοῦ καὶ σεβασμιότης καὶ τὸ θεοπρεπὲς Του ἀξίωμα, κατὰ τὸν Ἀλεξανδρείας Κύριλλον, **εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ κάθε ἀξίωμα τῶν Οὐρανῶν, ἤτοι τῶν ἐν Οὐρανοῖς Ἀγγέλων·**

● ἐπειδὴ εἰς κἀνένα ἀπὸ αὐτοὺς δὲν εἶπεν ὁ Πατὴρ: «Υἱὸς μου εἶ Σύ, κάθου ἐκ δεξιῶν Μου», κατὰ τὸν Παῦλον, διότι Αὐτὸς Μόνος εἶναι, κατὰ τὸν αὐτὸν Παῦλον, «ὑπεράνω πάσης Ἀρχῆς καὶ Ἐξουσίας καὶ Δυνάμεως καὶ Κυριότητος καὶ παντὸς Ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι» (Εφ. α' 21).

* * *

Ἐπιφέρει δὲ ὁ Μελωδὸς ταῦτα:

● **Σύ**, Χριστέ, ἐγεννήθης ἀπὸ τὴν ἄφθορον Μητέρα Σου, τὴν Ὁποίαν Κιβωτὸν Ἀγιάσματος ὁ Δαβὶδ ὀνομάζει:

«Ἀνάστηθι, φησί, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν Σου, Σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἀγιάσματος Σου» (Ψαλμ. ρλα' 8).

■ **Ἀγίασμα** δὲ ὀνομάζει ἐδῶ ὁ Μελωδὸς τὸ Ἅγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου, τὸ χρισθὲν καὶ ἀγιασθὲν καὶ θεωθὲν ὑπὸ τῆς προσλαβούσης τοῦτο Θεότητος.

Οὕτως οὖν γεννηθεῖς, ἐφάνης ὡς βρέφος ὑπὸ ἀγκαλῶν βασταζόμενος ἐν τῷ Ναῶ **τῆς Δόξης Σου**: ἤτοι **τῷ ἐνδόξῳ·**

(κατὰ περίφρασιν, καθὼς καὶ τῶν Τριῶν Παίδων τὸ λόγιον: «Εὐλόγημένος εἶ ἐν τῷ ναῶ τῆς ἀγίας δόξης Σου», Αἴνεσις τῶν Τριῶν Παίδων, στχ. 30).

• **Δ**ιὰ τοῦτο ἐπληρώθησαν ὅλα τὰ κτίσματα ἀπὸ τὴν ἰδικὴν Σου αἴνεσιν· ὅλα γὰρ ὁμοφώνως ὕμνησαν τὴν ἀπειρόν Σου Φιλανθρωπίαν καὶ Συγκατάβασιν. **Σ**ημείωσαι δέ, ὅτι τὴν παροῦσαν τετάρτην Ἰδὴν μὲ ἓνα τέλος τελειώνει ὁ Ἱερός Κοσμᾶς, κατὰ τὴν συνήθειαν ὅπου ἔχει, ἐρανισμένον ἀπὸ τὸν Ἀββακούμ, ὡς εἶπομεν.

